

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

w dniu 23 sierpnia 2023 r.

na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 535 § 1 i 3 k.p.k.

sprawy **D. O.**

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 24 listopada 2022 r., sygn.

VII Ka 616/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z

dnia 25 lutego 2022 r., sygn. VII K 946/20

na podst. art. 535 § 3 k.p.k.

postanowił:

1. oddalić kasację obrońcy jako oczywiście bezzasadną;

2. za sporządzenie i wniesienie kasacji zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu skazanego adw. D. B. Kancelaria Adwokacka w Z. kwotę 885,60 zł (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych i sześćdziesiąt groszy), w tym 23% VAT;

3. zwolnić skazanego D. O. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2022 roku, sygn. akt VII K 946/20, Sąd Rejonowy w Zielonej Górze uznał oskarżonego D. O. za winnego tego, w okresie od stycznia

2018 roku do czerwca 2020 roku w Z. poprzez wykonywanie połączeń telefonicznych i kierowanie korespondencji listowej do A. O. i innych osób stosował groźbę bezprawną w stosunku do A. O. w celu wymuszenia od niej zwrotu wierzytelności oraz uporczywie nękał A. O. wzbudzając u pokrzywdzonej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia i istotnie naruszał jej prywatność, to jest przestępstwa z art. 190a § 1 k.k. i art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za co wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności.

Od powyższego wyroku apelację wniósł D. O. oraz jego obrońca.

Wyrokiem z dnia 24 listopada 2022 roku, sygn. akt VII Ka 616/22, Sąd Okręgowy w Zielonej Górze utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od powyższego wyroku wywiódł obrońca zarzucając rażącą obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść wyroku, a to:

1. art. 7 k.p.k., poprzez zastąpienie zasady swobodnej oceny dowodów dowolną oceną dowodów poprzez przyjęcie, że z ustaleń stanu faktycznego wskazuje, że skazany dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu, tzn. że groził pokrzywdzonej i uporczywie ją nękał, dowolnym przyjęciu, że oskarżony wykonał ponad 3941 połączeń do pokrzywdzonej z zakładu karnego, gdzie techniczne próby ustalenia rozmówcy tego nie potwierdziły; nieuwzględnienie w sprawie zeznań świadków M. S., J. S., S. W., z których wynika, że pokrzywdzona nie bała się oskarżonego, a nawet sama groziła oskarżonemu;
2. art. 7 k.p.k. poprzez zastąpienie zasady swobodnej oceny dowodów dowolną oceną dowodów poprzez przyjęcie, że skazany wzbudził w pokrzywdzonej uzasadnione poczucie zagrożenia lub stan uzasadnionej obawy, podczas gdy złożone oświadczenie przez pokrzywdzoną przeczy by ta obawiała się skazanego i stanowi o wyeliminowaniu znamienia mogącego świadczyć, że doszło do popełnienia przypisanych skazanemu przestępstw.

Alternatywnie obrońca zarzucił rażącą i mającą wpływ na treść wyroku obrazę prawa materialnego, a to art. 190 a § 1 k.k. poprzez jego zastosowanie podczas gdy skazany działał wyłącznie w celu odzyskania wierzytelności, a nie w celu nękania pokrzywdzonej; nadto wbrew art. 4 k.k. zastosowanie ww. przepisu w brzmieniu po marcu 2020 r. podczas gdy czasookres czynu zaczyna się w styczniu 2018 r. i należało zastosować przepisy względniejsze dla skazanego.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja obrońcy okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co uzasadniało rozpoznanie jej na posiedzeniu w trybie przewidzianym przez art. 535 § 1 i 3 k.p.k.

Tytułem wstępu zaznaczyć trzeba, że kasacja, jako środek zaskarżenia o wiele bardziej w stosunku do apelacji sformalizowany, przysługujący od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, musi spełniać restrykcyjne wymogi w zakresie konstrukcji zarzutów, zaś nierespektowanie tych wymagań skutkuje bądź niedopuszczalnością tego środka (art. 530 § 2 k.p.k.) bądź w fazie merytorycznej oceny uznaniem jego oczywistej bezzasadności (art. 535 § 3 k.p.k.) (por. postanowienie SN z dnia 23 lutego 2022 r., IV KK 437/21, LEX nr 3403008). Na tle powyższego wskazać trzeba, że kasacja nie stanowi trzeciej instancji rozpoznawania spraw karnych, lecz jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym, a zarazem i środkiem kontroli prawomocnych orzeczeń sądowych. To sprawia, że postępowanie kasacyjne prowadzi tylko do oceny kasacji w aspekcie rażącego naruszenia przepisów prawa przez sąd odwoławczy, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a nie zaś do merytorycznego rozpoznania sprawy, w której kasacja została wniesiona (zob. postanowienie SN z dnia 25 lutego 2014 r., IV KK 6/14, LEX nr 1444343). Postępowanie kasacyjne nie jest z pewnością postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą. W toku postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2014 r., IV KK 125/14, LEX nr 1463638).

W niniejszej sprawie wszystkie podniesione przez obrońcę zarzuty sformułowane zostały wobec orzeczenia sądu I instancji i odnoszą się do przepisów, których sąd odwoławczy nie stosował. Sąd odwoławczy jedynie kontrolował ocenę dowodów przeprowadzoną przez sąd I instancji i utrzymał zaskarżony wyrok w

mocy. Rację bytu w przedmiotowej sprawie mogłyby teoretycznie mieć zarzuty dotyczące nieprawidłowej kontroli odwoławczej, a zatem wykazujące rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k., ewentualnie w związku z art. 457 § 3 k.p.k. Tego jednak obrońca nie uczynił. Zasadniczo sąd odwoławczy może rażąco naruszyć przepisy prawa niezwiązane z kontrolą instancyjną jedynie wtedy, gdy ocenia odmiennie zgromadzone w sprawie dowody albo gdy uzupełnia przewód sądowy i przeprowadza samodzielnie postępowanie dowodowe. Wówczas dokonuje własnej oceny dowodów na podstawie art. 7 k.p.k., zaś gdy przeprowadza dowody, to zobowiązany jest do ujawnienia wszystkich istotnych okoliczności na rozprawie apelacyjnej – art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. (*vide* D. Świecki (w:) Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, red. D. Świecki, LEX/el 2021, komentarz do art. 523, t. 22; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2021 r., V KK 63/21, LEX nr 3147679; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2016 r., V KK 327/16, LEX nr 2186589).

W niniejszej sprawie sąd odwoławczy nie przeprowadzał postępowania dowodowego. Co więcej, nie dokonywał też nowej, odmiennej od sądu *meriti* oceny dowodów, albowiem w pełni zaakceptował sposób procedowania sądu I instancji i poczynione przez niego ustalenia faktyczne, utrzymując zaskarżony wyrok w mocy. Jak już wskazano, przy takim działaniu sądu odwoławczego zarzut kasacyjny dotyczący sfery oceny dowodów może być oparty wyłącznie na kwestionowaniu prawidłowości przeprowadzonej kontroli odwoławczej.

Wszystko co powyżej powiedziano aktualne pozostaje także względem alternatywnie podniesionego zarzutu obrazy prawa materialnego. Sąd odwoławczy utrzymując w mocy zaskarżony wyrok norm prawa materialnego nie stosował, a co za tym idzie nie mógł ich naruszyć.

Wobec zatem faktu, iż wywiedziona kasacja w istocie stanowiła ponowienie zarzutów wyszczególnionych w zwykłym środku odwoławczym, nie mogła odnieść pożądanego przez skarżącego rezultatu. Tym samym Sąd Najwyższy uznał ją za bezzasadną w stopniu oczywistym.

Sąd Najwyższy uwzględnił wniosek obrońcy o zwolnienie skazanego D. O. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego. Jednocześnie na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tj. Dz. U. z 2019 r.,

poz. 1513) i § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 18) przyznano obrońcy z urzędu wynagrodzenie za sporządzenie i wniesienie kasacji. Kwota wynagrodzenia uwzględnia wnioski wynikające z aktualnego orzecznictwa podjętego na tym tle przez Trybunał Konstytucyjny.

(M.R.)

[ms]